

PRZYKŁADY DOBRYCH PRAKTYK ZGROMADZONYCH PRZEZ UCZETNIKÓW PROJEKTU *ECETT MOBILNY POLSKA - EUROPEJSKI CROSS - TRAINING KOMPETENCYJNY. PRACA Z DOROSŁYMI OSOBAMI ZAGROŻONYMI WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, W TYM Z OSOBAMI UZALEŻNIONYMI OD ALKOHOLU I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH* REALIZOWANEGO PRZEZ STOWARZYSZENIE MONAR, WSPÓŁFINANSOWANEGO W RAMACH PROGRAMU UNII EUROPEJSKIEJ **ERASMUS +** (EDUKACJA DOROSŁYCH).

BELGIA

Autor: MICHAŁ BUDNIAKIEWICZ

Organizacja: TREMPOLINE

Tytuł dobrej praktyki: **"Tablica uczuć"**

Zważywszy na problemy osób będących w terapii z emocjonalnym aspektem procesu zdrowienia szczególnie zacięła mnie metoda bezsłownego relacjonowania aktualnych stanów/nastroju.

Na tablicy korkowej rozmieszczone są obrazki symbolizujące różne nastroje (np. radość, smutek, złość itp). Każdy beneficjent ma karteczkę z imieniem, którą przed poranną społecznością umieszcza na tablicy.

Dzięki temu terapeuta może podczas spotkania społeczności regulować strefę emocjonalną i łagodzić ewentualne napięcia, bądź też wzmacniać pozytywne nastroje.

Narzędzia niezbędne do realizacji: tablica korkowa, kartki papieru, pinezki

Wymagania kadrowe: terapeuta dyżurny

Grupa docelowa: dzieci, młodzież, osoby dorosłe: osoby przebywające w społeczności terapeutycznej oraz dziennych centrach pomocy

Przykładowy scenariusz wykorzystania:

- wprowadzenie narzędzia do danej społeczności i wspólne przygotowanie i powieszenie tablic,
- uwzględnienie uczestniczenia w zadaniu w planie dnia, czas na przywieszenie odpowiedniej tabliczki, oznaczenia
- uwzględnienie czasu na omówienie danych emocji w ciągu dnia, ewentualnie omówienie na danej grupie etapowej

CZECHY

Autor: TOMASZ HORMAŃSKI

Organizacja: MAGDALENA

Tytuł dobrej praktyki: ***"Symboliczne rozstawianie się z przeszłością"***

Podczas uroczystej zmiany etapu leczenia na społeczności planowej pacjent pokazuje jakieś drobne przedmioty związane ze swoją przeszłością. Mówi wszystkim z czym te przedmioty się kojarzą, jakie mają dla niego znaczenie. Na środku sali, na której odbywa się spotkanie społeczność stoi duży szklany słoik z pokrywą. Po omówieniu znaczenia przedstawianych przedmiotów pacjent podchodzi do słoika, wkłada je i szczelnie zamyka pokrywą, która ma gumową uszczelkę. Technika ta jest stosowana zawsze przy rozpoczynaniu kolejnego etapu leczenia.

Grupa docelowa

Grupą docelową w której ta technika jest stosowana to członkowie społeczności terapeutycznej, lub grupy terapeutycznej.

Niezbędne zaplecze

Do pracy tą metodą potrzebny jest duży szklany słoik z wiekiem, który zaopatrzony jest w gumową uszczelkę, umożliwiającą szczelne zamknięcie.

Wykorzystanie techniki symbolicznego rozstawiania się z przeszłością.

Technikę tą można wykorzystać podczas terapii grupowej zarówno w ośrodkach stacjonarnych pracujących metodą społeczności terapeutycznej, jak również podczas terapii grupowej w poradniach leczenia uzależnień. Dzięki tej technice pacjent ma możliwość symbolicznego zamykania kolejnych rozdziałów swojej przeszłości. Żegnania się ze wspomnieniami związanymi z okresem tkwienia w uzależnieniu. Jest to bardzo ważny etap wychodzenia z nałogu i budowania nowego trzeźwego życia.

HISZPANIA**Autor: MARTYN JAKUBOWSKI**

Organizacja: PROYECTO HOMBRE

Tytuł dobrej praktyki: **"Grupa Weekend'owa" dla klientów ośrodka stacjonarnego na przykładzie placówek Projecte Hombre.**

Metoda pracy z osobami uzależnionymi tzw. **"grupa weekend'owa"** skupia się na szczególnym wsparciu osób, których dom rodzinny znajduje się w okolicach placówki. Grupa ta polegała na przygotowywaniu klientów do powrotu (po ukończonej terapii) do swoich rodzinnych miast. Każdy klient przebywający w placówce dłużej niż miesiąc miał możliwość powrotu wraz z rodzicem do swojego domu rodzinnego. Ponadto, przed wyjazdem brał udział w grupie wsparcia, w której uczestniczyli klienci w podobnej sytuacji życiowej, terapeuci, wolontariusze, a przede wszystkim rodzice podopiecznych. Grupa ta polegała na przedstawieniu swojego planu działania na czas pobytu w domu (cele i założenia na piątek/sobotę/niedzielę), a także przedstawieniu swoich obaw i leków związanych z powrotem do miejsc z przeszłości.

Rodzice obecni na spotkaniu, mieli możliwość wyrażenia swoich spostrzeżeń dotyczących funkcjonowania ich dzieci podczas takiego pobytu, jak również wymianą doświadczeń z innymi rodzicami. Po otrzymaniu zgody terapeuty odpowiedzialnego za proces terapii, oraz społeczności - klient miał możliwość powrotu do domu rodzinnego: od piątku (godziny popołudniowe) do niedzieli (godziny poranne). Każdy z osób powracających do domu rodzinnego miał możliwość modyfikowania i zmiany wadliwych postaw i zachowań, rozwiązywania problemów indywidualnych, a także grupowych – będąc w stałym kontakcie z placówką i rodzicami. Wyjazd ten umożliwił konfrontację nabytych umiejętności w placówce z otaczającą rzeczywistością. Po powrocie klient miał możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami z resztą grupy, a rodzic mógł omówić funkcjonowanie swojego dziecka. Pracując w polskich ośrodkach leczenia uzależnień nie spotkałem się jeszcze z taką formą terapii – tzn. oczywiście zdarzają się przepustki, aczkolwiek nie tak zintensyfikowane i szczegółowo omawiane.

Grupa docelowa: klienci będący w trakcie terapii w placówce stacjonarnej (nieokreślona liczba).**Niezbędne zaplecze:** klient musi przebywać w trakcie terapii minimum jeden miesiąc i wyrażać chęć do dalszej pracy nad sobą i swoimi trudnościami. Ponadto rodzina klienta musi być w stałym kontakcie z placówką, oraz aktywnie uczestniczyć w procesie terapii swojego dziecka. Ponadto dom rodzinny klienta musi spełniać odpowiednie warunki socjalno-bytowe

WŁOCHY

Autor: BARBARA TOKARSKA

Organizacja : CEIS ROMA

"Prowadzenie etapowych grup wsparcia"

W ośrodkach CEIS Roma praca ze społecznością terapeutyczną jest dużo bardziej zróżnicowana etapowo (każdy z 4 etapów leczenia jest realizowany w innym budynku (domu) i pod opieką innego zespołu terapeutycznego, ale pod jednym kierownictwem), w przeciwieństwie do naszych społeczności, które oparte są na hierarchiczności w obrębie tej samej grupy. Oddziaływania terapeutyczne są podzielone na poszczególne programy realizowane w różnych miejscach, ale pacjent jest w procesie leczenia przez długi okres czasu, tzn. co najmniej przez 2 lata.

Grupa docelowa do pacjenci leczenia stacjonarnego (po odbyciu 6-miesięcznej terapii motywacyjnej w opiece ambulatoryjnej). Dodatkowo do programu stacjonarnego kwalifikuje osoba z kadry, która spotyka się 2-3 krotnie z potencjalnym pacjentem w ambulatorium i ocenia jego gotowość do udziału w programie, co dodatkowo wpływa na większą spójność grupy.

Jakie warunki musiałyby być spełnione, żeby móc uwzględnić etapowość w pracy ze społecznością w naszych warunkach?

- współpraca z ambulatorium/poradnią, gdzie pacjenci są motywowani do terapii stacjonarnej lub wprowadzenie dodatkowego miesiąca pracy motywacyjnej, podczas którego odbywają się regularne spotkania mające na celu wyjaśnienie celowości poszczególnych form aktywności podczas pobytu w ośrodku oraz zwiększenie świadomości dotyczącej zmiany (bilans zysków i strat). Ocena aktualnej sytuacji: socjalnej, prawnej, rodzinnej, edukacyjnej/zawodowej, zdrowotnej, emocjonalnej. Stworzenie listy celów w wyżej wymienionych obszarach oraz określenie kolejności ich realizacji.

- dokładne i jasne kryteria przechodzenia na kolejne etapy leczenia

Przykładowy scenariusz wykorzystania w pracy ze społecznością

1. Przykładowy podział programu na 4 etapy:

I) realizacja zadań związanych z codziennym funkcjonowaniem według określonego porządku dnia, systematyczności, umiejętności mobilizowania się do podejmowania określonych z góry działań

II) działania oparte na nauce współpracy, planowania działań i ich organizacji, współdziałania w grupie jako pretekst do zwiększania świadomości w zakresie funkcjonowania psychospołecznego

III) zindywidualizowana praca dotycząca funkcjonowania w relacjach interpersonalnych, mająca na celu zwiększenie świadomości swoich potrzeb i możliwości ich realizacji w kontaktach z innymi

Erasmus+

STOWARZYSZENIE
monar

Współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+

"ECETT Mobilny Polska - Europejski cross - training kompetencyjny. Praca z dorosłymi osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, w tym z osobami uzależnionymi od alkoholu i substancji psychoaktywnych"

IV) praca w obszarze tworzenia perspektyw, uadekwatniania celów życiowych.

2. Określenie kryteriów przechodzenia na poszczególne etapy (ze względu na czas pobytu, zrealizowane zadania, nabyte umiejętności itp.)

3. Stworzenie listy przykładowych oddziaływań, sposobów realizacji zamierzonych celów adekwatnie do zasobów kadry i ośrodka (rodzaje zajęć, tematy spotkań edukacyjnych, jakie umiejętności mogą zostać nabyte w wyniku ich realizacji)